

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**



**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
81 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2021

Наукове видання

Збірник тез доповідей 81 наукової конференції викладачів академії
27 – 30 квітня 2021 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 14 від 27-29.04.2021 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., проф.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

автономному гольфкарі. Штучний інтелект робота визначає ступінь стиглості плодів за кольором та іншими параметрами [2].

Таким чином, впровадження таких, або інших інноваційних технологій покращить управління харчовими підприємствами, зробить їх більш ефективними і прибутковими. Однак, з іншого боку, такі заходи вимагають фінансування, тому необхідно розробити механізм підтримки українських фермерів, для того, щоб вони мали змогу застосовувати і активно використовувати інноваційні технології у власній діяльності.

Такі заходи є дійсно ефективними і варті витрачених коштів, про що доводить наступне: вчені роблять рослинам ін'єкції за допомогою дронів.

До розробки їх підштовхнув факт, що за традиційного способу внесення ЗЗР лише 5 % обсягу препарату потрапляє в рослину, решта ж забруднює ґрунт і ґрунтові води. Крім того, деякі препарати ніколи не потрапляють в потрібні органи рослини, тому їх використання взагалі неефективне. Тобто, у деяких випадках, традиційний спосіб є неефективним і, навіть, коштуватиме харчовому підприємству більше, ніж інноваційні технології.

Тому, підбиваючи підсумок, кризова ситуація, спричинена коронавірусом COVID-19, з одного боку, змушує підприємців, у тому числі фермерів, шукати нові шляхи, альтернативні дії, а саме – інноваційні технології. Їх застосування позитивно відіб'ється на діяльності підприємства, більше того, нині, може бути ефективніше, ніж традиційний спосіб діяльності. Однак, не всі підприємства харчової промисловості можуть впроваджувати такі технології у власному виробництві – це потребує значних коштів, тому, безумовно, релевантною є державна підтримка. Слід наголосити і на тому, що інноваційні технології мають відповідати стандартам якості, бути безпечними і екологічними – що є запорукою сталого розвитку підприємництва, суспільства і країни.

Література

1. В Германии разрабатывают роботизированную систему для автономного сбора огурцов. Електронне джерело. Режим доступу: <https://agro-smart.com.ua/news/v-germanii-razrabatyvayut-robotizirovannuyu-sistemu-dlya-avtonomnogo-sbora-ogurtsov>
2. У США дрони роблять рослинам ін'єкції. Електронне джерело. Режим доступу: <https://news.agro-center.com.ua/agri-machinery/u-ssha-droni-robljat-roslinam-in-iekcii.html>

ІННОВАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ «СЕРЕДНЬОГО ВІКУ»

Свистун Т.В., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Розвиток організації знаходить відбиток у «життєвому циклі», оскільки стадії розвитку організації – це періоди її життя у рамках однотипних ціннісних установок, що фіксують особливості управлінських завдань, які перебувають у центрі уваги керівництва. Отже, періоди, в які організація принципово змінює цінності і орієнтації, називають циклами чи фазами розвитку організації.

Серйозним кроком у розвитку моделі життєвого циклу організації стали дослідження Ісака Адізеса. Модель Адізеса І. заснована на припущенні, що розвиток організації подібний еволюції живого організму – звідси й назви деяких етапів. В загальному вигляді модель життєвого циклу організації ОІ. Адізеса має такий вигляд [1]:

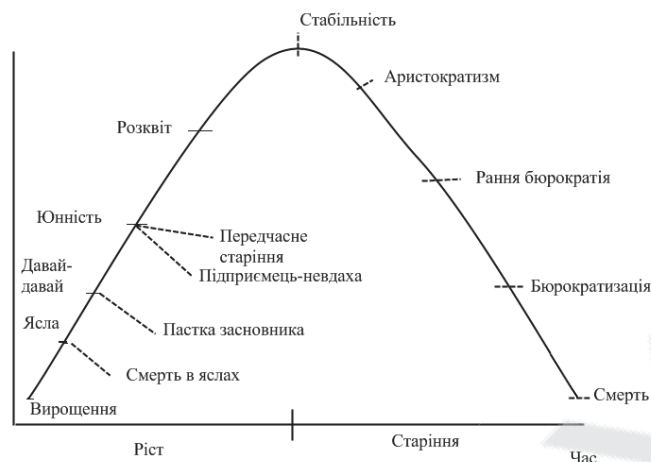


Рис. 1 – Модель життєвого циклу організації І. Адізеса

І. Адізес пропонує розглядати дві фази в життєвому циклі будь-якої організації: фазу росту і фазу старіння.

Зростання проходить в таких традиційних формах, як вирощення, дитинство, юність і поступово входить в стадію розквіту і стабільності. У випадку, якщо організація застряє в фазі стабільності, і криється головна пастка. Після цього є два шляхи. Один шлях досить стандартний: аристократизм, бюрократизація і, врешті-решт, смерть. Ось це вмирання, повільне вмирання організації, і є фаза старіння [2].

У зв'язку з цим постає питання: що ж робити, щоб подолати стагнацію, щоб подолати тенденцію до аристократизму і бюрократизації? Відповіддю на це питання є інновації. Саме вони дозволяють запобігти старінню і вивести організацію на новий виток розвитку.

В кінці минулого століття японські корпорації усвідомили, що світ змінився вимагає принципово інших підходів до управління інноваціями. Ключові положення цих підходів були сформульовані в короткій передмові до стандарту Р2М. Розглянемо коротко основні положення, які дуже важливі для розуміння суті стандарту Р2М:

1. Нові якості професійних людських ресурсів. Сучасна Японія зіткнулася з цілим рядом серйозних проблем: швидке старіння населення, відтік робочої сили за кордон, рецесія регіональної економіки, і в цих умовах управління реалізацією проектів вимагає, загалом, досить серйозних змін в логіці розвитку, в логіці роботи керівників проектів. Тут потрібні зовсім інші люди: люди з широким кругозором, люди, які розуміють і можуть оцінити перспективи розвитку.

2. Націленість на вирішення комплексних питань. Традиційно ми для вирішення конкретного питання залучаємо фахівця в цьому питанні. Ці люди, як правило, мають специфічні компетенції, специфічні знання, вони можуть добре вирішити конкретну задачу, але сьогоднішні проекти, комплексні проекти вимагають зовсім іншого підходу. Тут залишається ставити на керівництво такими проектами управлінців-менеджерів. Але і вони сьогодні не здатні охопити у всій повноті ті завдання, які ставлять перед ними подібні проекти. Тому потрібні професіонали зовсім іншого складу – професіонали, які можуть зрозуміти природу виникаючих складнощів, знайти адекватне рішення і реалізувати це рішення.

3. Необхідність орієнтації керівників проектів і програм на загальну місію тієї програми, яка реалізується в компанії. Тут потрібна здатність використовувати власну експертизу, власний практичний досвід, створювати в процесі вирішення складних завдань нові цінності, отримувати нові знання і негайно звертати ці знання на реалізацію, на вирішення виникаючих все нових і нових завдань.

4. Розширене тлумачення менеджменту проектів. Сьогодні, як і раніше менеджмент проектів розглядається як досить вузька дисципліна, яка охоплює багато різних

управлінських питань, але зосереджена головним чином на конкретному проекті, на його результатах і на функціях управління цим проектом. Сьогодні потрібні зовсім інші підходи. Потрібен не тільки менеджмент – потрібно занурення в питання інжинірингу, питання інформаційних систем, питання технологій того проекту, який реалізується в рамках конкретної програми.

5. Потреба в механізмі інновації. Багато компаній, орієнтовані на оптимізацію виробництва, забувають про це. Вони думають, що проблеми, які у них виникають, можна вирішити в звичній логіці XX століття, коли за допомогою поліпшень, за допомогою тотального контролю якості можна подолати накопичені проблеми. Сьогодні, в загальному, це неправильний підхід. Сучасне суспільство - це суспільство знань, в якому виграє той, хто може перетворити знання та досвід в конкретну ідею, а цю ідею втілити в життя. І тут важлива не тільки поява цікавої, потрібної і правильної ідеї, але і можливість, здатність знайти спосіб реалізації цієї ідеї.

6. Створення цінностей через створення нових механізмів. Потрібна нова модель бізнесу, яка доповнює стару модель нетехнологічними елементами. Ми звикли покладатися на технології, ми звикли вважати, що зміст проекту – це головне, але насправді з'явилося багато інших елементів, які тільки в сукупності можуть створити дієвий механізм виконання інноваційних програм.

Модель, про яку йде мова в стандарті P2M, отримала назву «збалансовані інновації». Баланс інновацій досягається, перш за все, за рахунок уваги до всіх етапів життєвого циклу створення цінності в виробничих компаніях [3].

Основні етапи цього циклу:

1. Створення цінності, яке забезпечується за рахунок вдосконалення технологій і функцій продукту, по суті, це інновація створюваного нами продукту.

2. Поставка цінності, що забезпечується ефективністю методів виробництва продукту, це інновація процес.

3. Реалізації цінності, коли забезпечується створення умов для успішної, в тому числі в комерційному відношенні, реалізації інновації; це інновації бізнес-механізму.

Не менш важливим є баланс технологій і творчості. Творчий шлях – це живе управління знаннями, це рух до створення цінностей через взаємодію людей, знаходяться в різних місцях, які виробляють, створюють свої ідеї в різний час. Все це необхідно об'єднати разом, але при цьому необхідно ще і фокусуватися на потреби ринку.

Сьогодні неможливо йти широким фронтом в цьому сенсі. Ми не можемо охопити весь горизонт існуючих інноваційних можливостей. Необхідно фокусуватися на конкретних потребах ринку і на те, що ми можемо дати цьому ринку. Ось ці два моменти дозволяють, як наслідок, домогтися економії на швидкості і масштабі в реалізації інноваційних ідей, і звідси піде негайно, обов'язково піде наша перевага над конкурентами.

Література

1. Зварищук С.А. Модель життєвого циклу організації за І. Адізесом [Електронний ресурс] / С.А. Зварищук, М.Д. Прищак // Матеріали XLIX науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 27-28 квітня 2020 р. – Електрон. текст. дані. – 2020. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2020/paper/view/9490>.

2. Матюшенко О.І. Життєвий цикл підприємства: сутність, моделі, оцінка / О. І. Матюшенко. // Проблеми економіки. – 2020. – № 4. – С. 82–91.

3. Бугров О.В. Методологія розвитку інтегрованої конкурентоздатності / О.В. Бугров, О.О. Бугрова, Т.М. Шкуренко. // Економіка та держава. – 2019. – №12. – С. 9–11.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ І ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	
Дідух С.М., Лобоцька Л.Л., Фрум О.Л.....	259
ТЕМПОРАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ АНТИЦИКЛІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ	
АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Кулаковська Т.А.....	261
СУТНІСТЬ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Кухарук А.А., Крупіна С.В., Яблонська Н.В.....	263
ПИТАННЯ СУЧАСНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
УКРАЇНИ	
Ощепков О.П., Магденко С.О.....	265
ВПЛИВ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	
Петкова Д.Ф., Петков О.І.....	266
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	
Самофатова В.А.....	268
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ: НАПРЯМИ ТА СУТНІСТЬ	
Федорова Т.С.....	269
ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	
Крупіна С.В., Яблонська Н.В., Копайгородська Т.Г.....	270

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ХЛІБА В УКРАЇНІ	
Басюркіна Н.Й.....	273
ВПЛИВ МЕЖ РАЦІОНАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА НА ПРОСУВАННЯ ТОВАРУ	
Вігуржинська С.Ю., Колесник В.І.....	275
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПТАХІВНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Савченко Т.В.....	277
МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ	
ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Немченко В.В., Немченко Г.В.....	278
ІННОВАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ «СЕРЕДНЬОГО ВІКУ»	
Свистун Т.В.....	279
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ	
Бровкіна Ю.О.....	282
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВА В	
КОНТЕКСТІ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	
Шалений В.А., Константинова Т.В.....	283
ENTREPRENEURSHIP EDUCATION FOR THE IMPLEMENTATION OF THE «GREEN VALLEY»	
PROGRAM DURING COVID-19 PANDEMIC	
Okulicz-Kozaryn W.....	285

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНИХ	
ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.....	286
ВПЛИВ РЕКЛАМИ НА ПІДСВІДОМІСТЬ СПОЖИВАЧІВ	
Донець Л.Я., Долинська О.О.....	288
МОЖЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ПРИ ПРОСУВАННІ МАГАЗИНУ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ	
Значек Р.Р., Ковалів І.О.....	290
ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОСУВАННІ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г.....	292
ДИСТАНЦІЙНА ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ:	
РЕАЛЬНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ	
Соколюк К.Ю., Мунтян І.В.....	294
НЕОБХІДНІСТЬ І АКТУАЛЬНІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ЦІЛЬОВОЇ АУДИТОРІЇ В СУЧАСНИХ	
РИНКОВИХ УМОВАХ	
Лозовська Г.М., Ковалів І.О., Значек Р.Р.....	296